

GAZETA LWOWSKA.

Za inseraty i artykuły nadesłane od jednego wiersza: pierwszy raz 6 c., drugi i trzeci po 6 c. Należność sędziowa od każdej inseraty 30 cent.

Przesyłki (franco) odbiera Administracja Gazety Lwowskiej. Numer pojedynczy w Expedycji Gazety (Ulica Wałowa Nr. 370) 5 c. Reklama cyfrowa wolna od opłaty pocztowej.

Prenumerata na „Dodatek tygodniowy“ osobno wynosi rocznie: w miejscu 4 złr., z przesyłką pocztową 5 złr. w. a.

Nr 56.

Sroda 10. Marca 1869.

Rok wydania 59.

Telegramy Gazety Lwowskiej.

Wiedeń, 10. marca. Król Wiktor Emanuel wysłał swojego adjutanta generała Dellaroca powitać Cesarza Franciszka Józefa w Tryeście.

„Neue freie Presse“ i „Presse“ donoszą o nastąpić mających układach między Francją a Belgią w sprawie zjednoczenia handlowo-politycznego.

Paryż, 10. marca. „Patrie“ oznajmia widoczne zbliżenie się między Austrią a Włochami, dodając, że Włochy i Austria uznają w obec zmian w Europie konieczność wprowadzenia nowej polityki. Przypomnienie między Florencją a Wiedniem odpowiada wzajemnym interesom obydwóch narodów.

(Telegramy „Czasu“.)

Wiedeń, 9. marca. Izba deputowanych przyjęła na wczorajszym posiedzeniu wieczornym projekt ustawy o pożyczce loteryjnej dla miasta Stanisławowa, pozem przeszła do obrad budżetowych nad działem: „Ministerstwo wyznań i oświecenia.“ Izba uchwaliła rezolucję wydziału, aby biskupowi Linzu odebrać dobra Garsten i Gleink, a natomiast wyznaczyć normalną dotację w ilości 12.000 złr. — „Nowa Presse“ donosi, że książę Grammont do Paryża powołany został.

Madryt, 9. marca. Na wczorajszym posiedzeniu Kortezów, generał Prim odpowiada na interpelację co do stanowiska księcia Montpensier jako generał-kapitana wojsk hiszpańskich (stopień nadany mu przez Królową Izabelę), że rewolucja zastała go wygnaniem, musi przełożyć jego uszanować. To p. e. rzekł, iż przełożyby księcia Montpensier nad Rzeczpospolitą. Serrano mniema, iż kwestya ta musi być pozostawiona obradom nad konstytucją. Rząd wniósł w izbie projekt ustawy o amnestyjonowaniu przestępców drukowych.

Część urzędowa.

W skutek przedstawienia gminy w Lubycey kniazie nadała Rada szkolna krajowa posadę rzeczywistego nauczyciela przy tamtejszej szkole ludowej Antoniemu Hawlickiemu zastępcy nauczyciela w Mierzwyce.

Z Rady szkolnej krajowej.

Lwów, dnia 1. marca 1869.

Część nieurzędowa.

„Gazeta wiedeńska“ ogłasza pismo cesarskie z d. 6. lutego b. r., zwołujące magnatów i deputowanych węgierskich na sejm rozpocząć się mający d. 20. kwietnia b. r. w Peszcie.

Rozporządzenie ministerstwa węgierskiego w sprawie wolności wyborczej do wszystkich jurysdykcji krajowych, o którym donoszono już drogą telegraficzną, opiewa dosłownie jak następuje:

„Ze wszystkich praw, które konstytucya obywatelom kraju przyznaje, jest prawo wybierania reprezentantów do sejmu. To prawo, na mocy którego ciało ustawodawcze składa się z takich mężów, których zaufanie narodu doń wysłała, wprowadza w życie tę fundamentalną zasadę konstytucjonalizmu, że naród sam przypisuje sobie swoje prawa. Ale właśnie dlatego, żeby ciało ustawodawcze było wiernym i niespaczonym wyrazem woli narodu, potrzeba, żeby wola wyborców przy wyborze tego męża, przez którego mają być reprezentowane ich zasady i życzenia, mogła się objawiać bez żadnej przeszkody i obawy. Główną i zasadniczą gwarancją konstytucyjnego życia stanowi wolność wyborców, która na tem polega, żeby wyborca przy wykonywaniu swoich praw był zabezpieczony od wszelkiej presyi. Rząd przekonał się jednak z boleścią, że w wielu okolicach ruchy stronnictw wyborczych doszły do krwawych starć. Być może, że te pożądania godne excessa wynikają z fałszywego pojmowania wolności i z nadmiaru patryotycznej gorliwości, która poczując wszystkich stronników przeciwnego obozu za

nieprzyjaciół, uważa każdy środek za pozwolony i wolny od kary, aby ich tylko wyprzeć z ich stanowiska. Jakikolwiek jednak mogą być powody tego rodzaju gwałtownych kroków — poczytuje to sobie rząd za obowiązek zwrócić uwagę każdego na to, że nie ma większego niebezpieczeństwa dla ojczyzny i wolności, jak jeżeli obywatele tejsamej ojczyzny w wykonywaniu praw i prerogatyw swoich nawzajem sobie przeszkadzają, i że każde nadużycie, każde przekroczenie dlatego tylko, że dokonane zostało podczas wykonywania prawa wyborczego na stronnikach przeciwnego obozu, nie będzie dlatego bynajmniej łagodniej karane, tem mniej, że to narzuca nietylko bezpieczeństwo pojedynczych osób, lecz pośrednio także i wolność ojczyzny. Smutne doświadczenie zniwala rząd do wydania dla obrony wolności wyborczej następujących rozporządzeń:

1. Wszyscy ci którzy współobywatelom swoim w wolnym wypowiedzeniu ich zasad i ich woli przy wyborach deputowanych do sejmu przeszkadzać będą czy to czynnym znieważeniem, czyli też pogrozkami, zostaną stawieni przed sądem bez żadnego względu na to, do jakiego stronnictwa należą.

2. Przełożeni gminy są obowiązani o każdym wypadku czynnego znieważenia lub pogrozek niezwłocznie w przeciągu 24 godzin donieść do urzędu powiatowego wymieniając imiennie winowajcę, urząd powiatowy obowiązany jest zaś w przeciągu 24 godzin uwiadomić o tem wiceżupana komitatu, w przeciwnym razie bowiem uważani będą za współwinowajców.

3. Wiceżupan ma niezwłocznie zarządzić, żeby winowajcy stawieni byli przed sądem karnym.

4. Adwokaci komitatowi obowiązani są przeciw wyrokowi takich procesów kryminalnych w każdym razie apelować do wyższej instancji.

5. Nadżupani mają czuwać nad tem, żeby to rozporządzenie z największą ścisłością było wykonane, i usunąć niezwłocznie wszystkich tych urzędników, którzyby w wypełnieniu swoich w tym względzie obowiązków okazali jaknajmniej stronnictwo. W razach zaś, gdyby nadżupani przed procesem, albo już w ciągu tegoż uważali za rzecz potrzebną dla bezstronności i sprawiedliwości wyroku, delegowanie osobnego sądu, mają się niezwłocznie odnieść do ministra sprawiedliwości.

Zobowiązania włożone punktem 2. na przełożonych gmin i na urzędy powiatowe, przypadają w wolnych miastach królewskich na starostów, zaś zobowiązania przepisane punktem 3. wiceżupanom, odnoszą w wolnych miastach królewskich do burmistrzów. To rozporządzenie ma być oprócz zwyczajnego sposobu publikowania ogłoszone także przez plakaty porożlepiane po rogach ulic.

Peszć d. 2. marca 1869. Podpisano: hr. Juliusz Andrassy, hr. Józef Eötvös, Baltazar Horvath, hr. Emeryk Miko, Melchior Lonyay, hr. Jerzy Festetics, Szecepan Gorove i hr. Bela Wenkheim.

W Berlinie rozbiegają obecnie kwestyę czy w r. 1869 będzie trwał dalej pokój, czyż wybuchnie wojna. Wszystkie symptomata wróżą pokój. Półurzędowy korespondent do „K. Z.“ pisze w sposób następujący o tej sprawie: „Podczas kiedy wszyscy w ogóle są tego przekonania, że ostatnie debaty w izbie francuskiej zapowiadają pokój, upatrują niespokojne duchy w wypadkach w Hiszpanii pesymistyczne wróżby. Doniesienia z Madrytu potwierdzają bowiem, że książę Montpensier ma wszelkie nadzieje otrzymania tronu hiszpańskiego. Cesarz Napoleon, któryby przeniósł Rzeczpospolitą z widokami dla księcia Asturyi w dalszem następstwie, pozwoliłby obrać Królem gdyby już inaczej być nie mogło i księcia Montpensier. Przez parlamentarno

orleanistowski rząd w sąsiedztwie Francji wzrosłyby tylko kłopoty cesarstwa i pozbycie się niebezpiecznych żywiołów przez wojnę byłoby w takim razie rzeczą pożądaną. Tak argumentują pesymiści, zapominając, że niedawno uważano rewolucyę hiszpańską właśnie za przeszkodę dla stronnictwa wojennego. Te oba obliczenia wzajemnie się znoszą i w rzeczywistości utwierdza się codziennie nadzieja, że rok bieżący przeminie bez zakłócenia pokoju europejskiego.“

„Patrie“ pisze: „O zajęciu z Belgią otrzymujemy doniesienia, które zasługują na baczną uwagę. Ministrowie, którzy w tej sprawie zabierali głos przed senatem w Brukseli, zdają się wychodzić głównie z tej zasady, żeby kwestyę tę wyzwolić z pod wszelkiego obcego wpływu i przenieść ją z pola politycznego wyłącznie na pole ekonomiczne, upewniając, że rząd francuski stojąc na temsamem stanowisku, proponował Belgii układy, aby przyjść do ugody, która powinna być tem łatwiejszą do osiągnięcia, o ileż ekonomiczne interesa obu krajów jej wymagają. Belgijski gabinet nie mógł odrzucić takiej propozycji i jak słyhać przyjął ją zastrzegając sobie ustanowienie punktów, które mają służyć za podstawę do układów. Od tego czasu kwestya ta nie postąpiła ani krokiem naprzód i ile razy poruszają ją z naszej strony w Belgii, tylekrotnie daje nam gabinet belgijski tylko objaśnienia co do przeszłości, ale nie wspomina o tem bynajmniej, co zamyśla na przyszłość. Dotąd toczyła się cała sprawa na drodze ustnej, a ponieważ nie doszła do żadnego rezultatu, więc przybył nasz poseł do Paryża, aby się porozumieć z rządem.“

„Liberté“ pisze, że w Paryżu rozbiegła się była d. 5. b. m. ponownie wieść o śmierci ojca św. Właśnie w tym dniu, jak donosi „G. d. Roma“, ogłosił papież w kościele św. Piotra zwyczajny odpust na piątki w miesiącu marcu.

Madrycki korespondent „Timesa“ w liście swym z dn. 20. lutego wspomniawszy o tem, iż marszałek Serrano z danego sobie przez Kortezy pełnomocnictwa do utworzenia nowego rządu w ten sposób się wywiąże, iż dotychczasowy w całym jego składzie pozostawi (jak rzeczywiście i uczynił), takie dalej podaje uwagi:

Być może, iż trzech członków tymczasowego gabinetu — p. Lorenzana minister spraw zagranicznych, p. Figuerola minister skarbu i p. Lopez Ayala minister Osad — zechcą się niezadługo usunąć. Są oni tyle skromnymi, iż widzą, że niczego w swoich wydziałach dokazać nie mogą, więc radziby na czyje inne barki zdać brzemień, które siły ich przechodzi. Wszakże usunięcie się ich, należących do tak zwanej unii liberalnej, a więc bliżej prezesa rządu trzymających się i zastąpienie przez jakichbądź innych, choćby najskrajniejszych progresistów i demokratów, ogólnego charakteru rządu w gruncie nie zmieni; jak teraz bowiem tak i potem rzeczywistą tego rządu głową pozostaje Prim. Z innych ministrów dwaj tylko — pp. Sagasta i Zorilla (pierwszy spraw wewnętrznych, drugi robót publicznych) — uważają się za ludzi samoistnych i rzeczywistą mających inicjatywę w zakresie swoich wydziałów z tą różnicą, że p. Zorilla jest szczerym zwolennikiem rewolucyi i ma wiarę w jej przyszłe dobrodziejstwa, a przeciwnie p. Sagasta obawia się jej, i radby zdobytych przez nią swobód ile można narodowi skąpić. Pierwszy ma się rozumieć popularniejszym jest u publiki, ale z drugim niewątpliwie trzyma Prim i pragnie go mieć w gabinecie, gdy tymczasem o pierwszym wcaleby się nie troszczył. Widać więc, że p. Sagasta lepiej jego ideom i widokom odpowiada. Ze w tych wido-

kach ambicya osobista niepoślednie zajmuje miejsce, to żadnej nie ulega wątpliwości, lecz szczęściem dla Hiszpanii, że jej interes znajduje się jak dotąd w zupełnej z interesem ambitnego generała zgodzie. Nie też dziwno, że pracując dla siebie, zarazem i dla dobra kraju pracuje i nie jest to zresztą rzadkością, że się cele osobiste z celami ogólnymi schodzą. Nie jest też Prim wrogiem wolności w tym sensie, jak ją rozumie, i o ile ona stanowisku i władzy jego nie zagraża. Kto zresztą może za to ręczyć, że gdyby był innym, gdyby był dajmy na to szczerym i gruntownym liberalistą, dobro Hiszpanii jedynie na celu mającym, gdyby sprzyjał panu Zorrilla zamiast p. Sagasta, puścił wodze szerokiemu liberalizmowi pierwszego, — kto mówię za to zaręczy, że Hiszpania istotnie lepiejby wyszła na tem, niż na powściągnięciu liberalnej wybujałości i utrzymywaniu jej w pewnych granicach? Poważne to są pytania, dla odpowiedzi na które trzeba by doskonale znać usposobienia umysłowe i moralne instynktów hiszpańskiego narodu. To pewna tymczasem, że generał Prim nie jest i być nie może zwolennikiem rzeczywistej hiszpańskiej według ideału panów Orense i Castelara; a że jednak pomimo kompromitujące tych panów zapędy, może on przewidywać ewentualność starcia z ich stronictwem, coż dziwnego, że nie chce rządu rozbrajać, ani też rozporządzenia siłą wojskową w inne oddawać ręce? Dopóki bowiem jest ministrem wojny, dopóty jest przy nim rzeczywiste w rządzie pierwszeństwo, i onego kierunku — przy pomocy takich zwłaszcza, jak p. Sagasta wydziałowych ministrów. Z tych to względów nie połamiał się on wcale na dyktaturę, ani żaden dyrektoryat lub tryumwirat, choćby miał zostać takowego głową; bo nie miałby wówczas tej zupełnej i wyłącznej nad wojskiem władzy, jaką dziś posiada. W nowej rządu postaci, którą kortezy usankcjonują nominalne przewodnictwo pozostanie przy marszałku Serrano; będzie on czemiś na kształt konstytucyjnego króla; ale jego miękkość charakteru i brak umysłowej samoistności jest dla Prima rękodzielną spokojnego władcy istotnej sprawowania. Prim nie uczuwa względem niego najmniejszej zazdrości i wzajemne ich obu przed kortezami przyjacielskie wyznania zupełnie były szczeremi; — gdyby Prim miał sobie sam zwierzchnika na urząd stworzyć, toby pewno dogodniejszego dla siebie nad Serrana nie wymyślił. Krok jeszcze dalej, t. j. wyniesienie Serrana na tron, byłoby zapewne szczytem ambicyi ministra wojny; wtedy już pozycja jego zostałaby na całe życie zabezpieczona.

Na nieszczęście, ani Serrano, ani sam Prim na tronie zasiąść nie mogą; a pytanie kto ma być królem jak przedtem tak i teraz bez odpowiedzi pozostaje. Król Ferdynand portugalski stanowczo odmawia. Chodzą wieści, że książę Montpensier otrzymał od rządu pozwolenie wrócenia do Hiszpanii i że nawet knuje się jakoby zamach stanu na jego korzyść, lub przynajmniej, że ma się nagle zjawić przed kortezami i być królem obwołany. O tem jednak bardzo wątpliwe. Nasamprzód nie jest on popularnym; Hiszpanie są uprzedzeni przeciw niemu, że chce ich pieniędzmi zyskać, a to ich oburza; powtórę, sądzą oni, że cokolwiek bądź kto inny w ostatnich wypadkach mógł czynić, to postępowanie księcia Montpensier względem królowej Izabelli zawsze było nieuczciwe. Te wszakże wstręty i uprzedzenia możeby się i dały usunąć, gdyby sam Prim kandydaturę orleańską sprzyjał. Tego tymczasem przypuszczać niepodobna. Choć książę Montpensier nie jest jak to mówią orłem ale jest on zawsze synem swego ojca, t. j. posiada tyle ambicyi, samoistności i znajomości rzeczy i interesów, że samą tylko wystawą królewską pewnoby się nie zadowolił. Otoż Prim nie jest od tego, żeby mieć nad sobą monarchę; owszem uznaje on szczerze potrzebę monarchicznej formy; ale stanowczo nie chce mieć w monarchie prawdziwego władcy i pana, i w samej rzeczy nie łatwoby było takowego mu narzucić. Książę Montpensier jest jak wiadomo kandydatem stronictwa Unii Liberalnej, z którym Prim żyje w zgodzie, dopóki ono nie ma innej głowy nad Serrana, któremu może bezpiecznie formalnego pierwszeństwa ustąpić, pewnym będąc, że zachowa istotne. Ale za zjawieniem się samego Montpensier'a kto Primowi za trwałość jego władzy zaręczy, i czy wówczas rzeczywistość jego współzawodnicy nie otrzymają w rządzie góry? Kto mu zaręczy, że pierwszym czynem nowego króla nie będzie pozbycie się jego samego?

Dlatego nie ma co i myśleć teraz o obsadzeniu tronu hiszpańskiego. Może Prim nie być mężem

rozległego umysłu, może to być głowa bez żadnej nawet oryginalności, jak twierdzą jego przeciwnicy, ale jest za to przenikliwy, zręczny i rozważny. Więc i bez genialności widzi on doskonale wszystkie dla siebie korzyści obecnego położenia, nad które niczego lepszego pożądać nie może, i na jego przedłużeniu nie pewno nie straci, a chyba prędzej jeszcze coś zyska. Niech więc kortezy choćby lata całe o formie rządu i prawach zasadniczych rozprawiają; niech się wynurzają idee i podniecają namiętności polityczne: — lekarstwo na ich excessa będzie zawsze w jego ręku, t. j. siła wojskowa nietykalna. Mogą się popisywać utopiści ze swojemi teoriami, byle czynna niesforność hamulec czuła; mogą górować i panować zasady i teorye, byleby anarchia góry nie wzięła. Tymczasem doświadczenie będzie przynosiło swoje owoce; wyjdzie na wierzch różnica między błogiemni rojeniami a twardą rzeczywistością, między pisaniem ustaw a praktyką rządu i instytucji społecznych. Z Hiszpanii rozgorączkowanej zrobi się Hiszpania trzeźwa, stateczna i karna; a wtedy łatwo będzie znaleźć dla niej króla, okolicznościom odpowiedniego.

Taki jest zdaniem mojem pogląd polityczny generała Prima.

Prezydent Stanów Zjednoczonych Grant miał następującą mowę przy złożeniu przysięgi:

Współobywatele! Waszemi głosami obrany zostałem prezydentem. Wykonałem przepisana przez konstytucję przysięgę bez wewnętrznych zastrzeżeń w zamiarze czynienia według najlepszych sił moich wszystkiego, co jest obowiązkiem mego urzędu. Czuje odpowiedzialność mego stanowiska, lecz przyjmuję ją bez obawy. Urząd nadany mi został bez starania się z mej strony o niego. Mam zamiar wyrażać zawsze kongresowi moje zapatrywania się na najważniejsze kwestye. Gdy to uznaję za dobre, zamyslam położyć veto, aby odwrócić postanowienia, którym jestem przeciwny; lecz wszelkie ustawy muszą wierne być wykonane, czy na nie przystaję lub nie przystaję. Ustawy przeznaczone są panować nad wszystkimi, tak nad tymi co je pochwalają, jak nad tymi, którym są wstrętne. Nieznam sposobu pewniejszego cofnięcia szkodliwych ustaw, któryby równie był skutecznym, jak dokładne ich przeprowadzenie. Wiele kwestyi powstanie w najbliższych czterech latach. Jest do życzenia, aby mogły spokojnie i bez przesądów być rozwiązane, gdyż dotyczą one jak najbliższej największego dobra ludu i większości jego. Pragnie ona wszędzie w kraju bezpieczeństwa osoby, własności, religijnych i politycznych opinii. Wszystkie ustawy, które cel ten rozwijają, popierać będę z całych sił moich.

Dla zapewnienia unii, musiał być zaciągnięty wielki dług państwa, którego umorzenie wraz z przywróceniem monety kruszcowej, jak tylko to bez szkody kraju nastąpić będzie mogło, winno być miane na oku. Dla honoru narodowego powinien każdy dolar długu rządowego być zapłacony w złocie, jeżeli w kontrakcie nie ma innych zastrzeżeń. Niechaj wiedzą, że dług państwa ani o jeden fenig nie będzie pokrzywdzonym, a przyczyni się to już wiele do wzmocnienia kredytu państwa, który powinien być najlepszym w świecie, a w końcu postawi nas to w stanie dług zastąpić bonami, od których mniejszy niż teraz płacić będziemy procent. Do tego wprowadzony być powinien uczciwy pobór podatków i surowa odpowiedzialność względem skarbu za każdy podniesiony dolar i jak najmożliwsze ograniczenie wydatków.

Któż wątpi o tem, że możebnem jest spłacić każdego dolara i to z większą wygodą niż teraz; gdzie płacić mamy za niepotrzebny zbytek. Sparyalizowany handel musi odżyć i przemysł otrzymać zachętę. Młodzież tego kraju szczególnie ma interes w utrzymaniu honoru narodowego. Chwile rozważań nad przyszłym nakazującym wpływem naszym między narodami, winny ją natchnąć dumą narodową. W jaki sposób dług publiczny ma być umorzony i wypłaty monetą znów wprowadzone, nie jest tak ważnem, jak to, że plan tego zostanie nakreślony. Połączone postanowienie działania więcej warto, niż podzielona rada nad sposobem działania. Ustawodawstwo w tym przedmiocie nie jest może teraz potrzebne, ani dogodne, lecz będzie niem kiedys.

Skoro ustawa wszędzie w kraju w pełnej sile przywróconą i handel w zwykłe koleje wprowadzonym zostanie, będzie usiłowaniem mojem wiernie ustawy wykonać i starać się o regularny pobór

wszelkich dochodów państwa. Według najlepszej wiedzy i woli, takich tylko zamianuję urzędników, którzy zdolni będą plan ten wykonać; pod względem polityki zagranicznej zamierzam z innymi narodami przestawać na stopie równej słuszności, jaką osoby prywatne nawzajem zachowywać muszą; zamierzam dać prawną opiekę wszystkim mieszkającym tu obywatelom, bądź krajowcom bądź obcego pochodzenia, skoro prawa ich będą narażone. Gdzie tylko flaga kraju naszego powiewa, zamierzam szanować prawa wszystkich ludów, ale żądając dla naszych własnych równego poszanowania. Gdyby inni od owej modły postępowania z nami odstąpić chcieli, możemy być spowodowani iść za ich przykładem. Odpowiednie traktowanie Indian zasługuje na jak najtroskliwszą uwagę; zamierzam popierać wszelkie postępowanie, które ma na celu ich cywilizację, ich nawrócenie do chrześcijaństwa, a w końcu nadanie im prawa obywatelstwa. Spodziewam się i pragnę zresztą poprawy konstytucyi, która ubezpieczy głosowanie powszechne. Na ostatek proszę o to, aby w całym kraju jeden dla drugiego miał cierpliwą pobłażliwość, i aby każdy obywatel powziął silne postanowienie, czynić co tylko może dla ustalenia szczęścia unii, i proszę Boga, aby dał ku temu swoje błogosławieństwo.

Kronika.

(Teatr.) Jak się dowiadujemy pozwolono ze strony władzy przynależnej w ostatnich czasach przedstawiać na tutejszej scenie polskiej niektóre utwory dramatyczne, których przedstawienie przedtem było zabronione. Są to mianowicie utwory następujące: „Fanfaroni XIX. wieku“ komedia z francuskiego, tłumaczona przez Jul. Wilkoszewskiego, „Skutki błędów“ dramat oryg. Witolda hr. Borkowskiego, „Pojęcia pani d'Aubray“, komedia Alex. Dumasa syna, tłumaczona z francuskiego, „Jest temu lat 16“, melodramat z francuskiego p. Ducange, „Starczy kawalerowie“, komedia z francuskiego p. Sardon, i „Gwiazda Syberyi“. Leopolda hr. Starzeńskiego. Co do „Gwiazdy Syberyi“ winniśmy dodać, iż pomimo, że ten dramat był już kilka razy grany, nietylko nie było na to pierwotnie dozwolenia władzy kompetentnej, ale owszem przedstawienie „Gwiazdy syberyi“ dwukrotnie wyraźnie zostało zakazane, a mianowicie powtórny zakaz wydany został w grudniu 1867, i dopiero w ostatnich czasach, jak się wyżej rzekło, nastąpiło ze strony władzy przynależnej pozwolenie przedstawienia tego utworu na scenie tutejszej.

(Posiedzenie rady miejskiej) odbędzie się jutro, o godzinie 6tej wieczorem w sali ratuszowej. Na porządku dziennym: 1.) Budżety funduszu gminy i zakładów na rok 1869 (dokończenie). Sprawozd. radny p. Wild. 2) Wnioski sekcji III. względem dozwolenia użytku z wodociągów miejskich na rzecz realności pod Nr. 214 — 698²/₄. Sprawozd. radny p. Slaski. 3) Wniosek sekcji II. względem wybudowania kareczny w Kulparkowie. Sprawozd. radny p. Jasiński. 4) Wydzierzawienie gruntów miejskich „Wulka kampsanowska“. Sprawozd. radny p. Winiarz. 5) Podania pp. Mikołaja Bobory pens. c. k. podpułkownika i Stanisława Podhorodeńskiego o przyrzeczenie przyjęcia do gminy. Sprawozd. radny p. Patrzewski. 6) Extabulacja praw z realności pod Nr. 686²/₄. Sprawozd. radny p. Dr. Czernyński. 7) Wniosek sekcji V. względem rozpisania nowych wyborów do Rady miejskiej. Sprawozd. radny p. Szemelowski.

(Na tygodniowym posiedzeniu Towarzystwa technicznego), które odbędzie się dn. 12go b. m. o godz. 6¹/₂ wieczorem w wielkiej sali ratuszowej, prof. Handl będzie mówił o fałszowaniu mleka, a prof. Maszkowski o pralniach i maszynach gazowych. Goście mają wolny wstęp. Pożądanem jest, aby członkowie zaprosili na to posiedzenie i panie, dla których przedmioty wspomniane powinny być zajmującymi.

— „Czas“ donosi z Wieliczki pod dniem 8. marca. Stawianie pomp w szybie Elżbiety postępuje dosyć szybko. W ubiegłym tygodniu zbudowano rusztowanie pod pompę tłoczącą dolną, wpuszczono pompę do szybu, umieszczono ją na fundamentach, jak równie wpuszczono i ześrubowano części prętów i rur. Druga pompa tłocząca wierzchnią nadejdzie z fabryki z początkiem przyszłego tygodnia i niezwłocznie wpuszcą się ją do szybu wraz zresztą prętów i rur. Jednak pomimo wszelkiego pospiechu, ukończenia tych robót nie można się spodziewać przed końcem marca, a wydobywanie wody z kopalni rozpocznie się dopiero w pierwszych dniach kwietnia.

Aby dać wyobrażenie rozkładu przyrządów, nadmieniam, że zalany poziom „Królewski“, mierząc szybem „Elżbiety“ jest 134¹/₂ sążni pod ziemią, a poziom „austriacki“ 105¹/₂ sążni. Rusztowanie pompy ssącej umieszczono tuż nad poziomem austriackim t. j. 104 sążni głęboko, tak, iż spód pompy wraz z dolnymi rurami zapuszczone są w wodę. W miarę wyczerpywania wody z kopalni, pompa ssąca opuszczać się będzie coraz głębiej, tak iż ostatnie dla niej rusztowanie zbuduje się powyżej poziomu królewskiego.

Pompa ssąca podniesie wodę do skrzyni umieszczonej w poziomie „Galicyi“, 98 sążni pod ziemią, a w tem miejscu jest rusztowanie dolnej pompy tłoczącej. Wodę z „Galicyi“ podniesie ta pompa do skrzyni w poziomie „Geramb“ 34 sążni pod ziemią; zład zaś druga tłocząca pompa wypchnie ją do góry 2 sążnie pod wierzch szybu,

z którego bocznym murem kanałem odpływać będzie do rzeki.

Szyb podzielono na trzy poziomy i umieszczono trzy pompy, dla tego, że ciągnąc tylko dwiema pompami, ciężar słupa wody byłby dwa razy większy niż obecnie, a odpowiednio temu musiano by zgrubić ściany przyrządów. Maszynerya byłaby wówczas o wiele cięższa niż obecnie, zatem kosztowniejsza; ustawienie jej zaś w ciasnym przedziale szybko byłoby o wiele trudniejsze.

Ciężar obecnych przyrządów jest następujący: pompa ssąca waży 90 cetnarów, dolna tłoczaca 250, górna tłoczaca 270 cetnatów. A ich rozmiary: ssąca 22 cale średnicy w świetle, tłoczaca zaś 21 cali. Gdy podniesienie tłoka maszyny parowej wynosić będzie 10 stóp, więc za każdym jego poruszeniem wyleje się 24 stóp sześciennych wody. Rachując zaś 4 podniesienia w minucie, zatem 96 stóp sześciennych, czyli licząc na przeszkody 90 stóp wyleje się w tymże czasie.

(Wybory uzupełniające) jednego członka z grupy wielkich posiadłości do Rady powiatowej w Bobrzeckiej, odbyły się w Bobrze d. 4. b. m. Wybrany został p. Julian Zwolski właściciel Bryniec zagórnych.

(Spis osób, które się datkami od powinnowań noworocznych 1869 uwolniły.) Filia banku anglo-austriackiego 25 zlr., e. k. dyrekcja policyi 4 zlr. 20 c., Gabryel Sopuch 1 zlr., Aniela Zajęzkowska 1 zlr., Oschocka 20 c., galic. kasa oszczędności 10 zlr., Ludwik Köhler 1 zlr., Julia Zgardzińska 1 zlr., Aniela Netreńska 1 zlr., Apolonia Zgardzińska 30 c., Józef Scherantz 1 zlr., Henryk Spalke 1 zlr., Tadeusz Bakowski 1 zlr., Dr. Horowitz 2 zlr., e. k. jeneralna komenda 18 zlr., Antoni Prochaska 2 zlr., Gabriel Mülling 2 zlr., Karol Singer 2 zlr., Zarzycki 1 zlr., Józef Mehrer 1 zlr., Barbara Trampler 1 zlr., Józefina Beidtel 1 zlr., Karolina Brettner 20 c., Jan Schneider 1 zlr., Zakład gazowy 3 zlr., Apolinary Stokowski 1 zlr., Edmund Milikowski 1 zlr., Jędrzej Bader 1 zlr., Wł. Zawadzki 36 c., N. Paparowa 34 c., M. Czerwińska 30 c., Józef Fiala 50 c., Jan Rusinek 30 c., Łukasz Skerl 25 c., Anna Buczyńska 20 c., Franciszka Herbinger 20 c., Antoni Sklepiński 2 zlr., Szymon Przybylski 50 c., Ignacy Drexler 1 zlr., Franciszek Knauer 1 zlr., Jan hr. Załuski 1 zlr., Józef Grelinger-Grelinski 1 zlr., Józef Pajęzkowski 1 zlr., Dr. Stancecki 1 zlr., Henryk Strzelcecki 1 zlr., Edward Dziechuszycki 1 zlr., Antoni Jabłonowski 50 c., F. Fieler 50 c., Tomasz Rieci 1 zlr., Wł. Władysław 30 c., Anna N. 30 c., Edward Gebhardt 1 zlr., Józef Wereszczyński 1 zlr., Klemens Beck 1 zlr., Marceł Tarnawiecki, adw. 2 zlr., Michał Trusz 1 zlr., Mochnacka 1 zlr., Merwart 1 zlr., Woyezński 50 c., Konwent OO. Franciszkanów 4 zlr., Józef Kowalski 1 zlr., Mateusz Kerschbaum 1 zlr., Wilhelm Riedl 50 c., Gustaw Pfink 40 c., Józef Smutny

2 zlr., F. W. Królkowski 1 zlr., E. Łopuszański 40 c., Alexander Pomianowski 1 zlr., August Strohuber 1 zlr., Franciszek Rolny 40 c., Zygmunt Denkstein 50 c., Piotr T. 40 c., Ortyński 30 c., B. 30 c., Sabatowski 30 c., Wolański 50 c., Buczacki 20 c., Kolasiński 50 c., Poradowska 1 zlr., K. Masehkowski 1 zlr., G. Schmid 1 zlr., hr. Lewicki 10 zlr., Fryderyka Schreter 1 zlr., Joanna Tchorznicka 1 zlr., N. N. Edward 60 c., Pfaff Luisa 1 zlr., Fr Schubuth 1 zlr., Franciszek Koeholl 1 zlr., J. Wild 1 zlr., Ignacy Sthal 1 zlr., Albert Saar 2 zlr. 50 c., A. Jasiński 1 zlr., N. Urban 20 c., N. Papara 50 c., N. Janowski 1 zlr., N. Skwareczyński 1 zlr., N. Boskowiec 2 zlr., N. N. 1 zlr., N. N. 30 c., Pietrosch et Schneider 60 c., Romski 2 zlr., N. N. 2 zlr., Pokiziak 1 zlr.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Ostatnia poczta.

Stulweisenburg, 8. marca. Najjaśniejszemu Państwu przybyli tutaj właśnie powitani z entuzjazmem przez liczną zgromadzoną publiczność. Nadzupan Szögyenyi miał krótką mową powitalną, na którą Jego ces. król. Mość najdłaskawiej odpowiedział, poczem wśród głośnych okrzyków elien odbył przegląd honorowej kompanii. Na wszystkich stacyach stali wieśniacy z chorągiewami narodowymi i muzyką. W Marton-Vavar, gdzie się pociąg pięć minut zatrzymał, wysiadł Najjaśniejszy Pan wśród okrzyków ludności. Sędzia komitatowy Csontos powitał Cesarza krótką przemową, na którą Najjaśniejszy Pan kilku słowami pełnemi życzliwości odpowiedział.

Wielka Kaniza, 8. marca. Najjaśn. Państwo przybyli tu o godz. 1. min. 3. w południe i po śniadaniu w dworcu kolei odjechali o godz. 1. min. 56 w dalszą podróż do Zagrzebia.

Zagrzeb, 8. marca. Najjaśn. Państwo przybyli o oznaczonej godzinie. Na peronie dworca kolei wspaniale oświetlonego powitali Najjaśn. Państwa Ban hr. Rauch jen. jazdy hr. Gablenz i biskup Soie.

W sali miał mowę burmistrz Michalic, na którą Najjaśn. Pan odpowiedział: „Ciesz się, że po tak długim przeciagu czasu widzisz znowu wierne Moje miasto Zagrzeb. Szczególne zadowolenie sprawia toż Mnie i Królowej, że możemy osobiście odebrać od Was zapewnienie o Waszej lojalności. Pozdrów Pan serdecznie swoich współobywateli.“

Najjaśn. Państwo wjechali przy odgłosie nieustających okrzyków. Wszystkie ulice były wspaniale uświetnione i przystrojone. — Na wszystkich stacyach kolei zgromadzona ludność witała z zapalem Najj. Państwa. Od Steinbrucku do Zagrzebia palono ognie na górach i wzdłuż brzegów Sawy.

Zagrzeb, 8. marca. W sejmie odczytano przy odgłosie okrzyków pismo cesarskie z d. 6. b. m. zwołujące sejm węgierski na d. 20. kwietnia.

Reprezentacya sejmowa uprasza Cesarza o pozwolenie na budowę kolei z Esseg do Sissek.

Praga, 8. marca. Były deputowany do rady państwa Borrosch umarł dziś o godz. 9. wieczór.

Praga, 8. marca. „Nasze listy“ ogłaszają następujący telegram: Na zakazany mityng w Selwaru nikt nie przybył.

Hermanstadt, 7. marca. Na rumuńskiej konferencyi w Piermarkt, na której było 300 uczestników, uchwalono wszystkimi głosami przeciwko pięciu, żeby nie brać udziału w wyborach do sejmu. Przeprowadzenie programu powierzono komitetowi z 25 członków pod przewodnictwem p. Macelariu. Komitet ten rezyduje w Hermanstademie.

Paryż, 8. marca. „Etandard“ pisze, że Laguerrierie wracając do Bruxeli nie powiezie ze sobą żadnych instrukcji. „Patrie“ zaprzecza doniesieniu o układach między Francją, Austrią a Włochami.

Bruxela, 8. marca. Senat przekazał budżet ministerstwa sprawiedliwości komisji, która się dziś zbierze. Jutro będzie posiedzenie plenarne.

Ateny, 7. marca. Maurokordatos ma być przeznaczonym na posła przy dworze tureckim.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 9. marca.

Hotel europejski: PP. Skarbek Borowski Mat., z Ilurka. Mysłowski Alfred, z Zubrzyce.

Hotel Langa: Pisasky Teodor, z Botuszan. — Jansen Herman, kupiec, z Paryża.

Hotel angielski: Fiedler Alfred, e. k. poruczn., z Gródka. — Barański Jul., z Łukawicy. — Bienkowski Józef, z Godowa. — Limbergen Piotr, z Berezowic. — Skrzyński Stan., z Bystrowic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 9. marca.

PP. Freolerie Mik., e. k. pułpor., do Żółkwi. — Janko Karol, do Hozzan. — Pilatowski Marc., do Boberki.

TEATR.

Dziś: (przedstawienie polskie.) „Chochlik“, operetka komiczna w 1. akcie, z muzyką Stanisława Dunieckiego; „Po wystawie paryskiej“, obrazek w 1 akcie p. Aurelego Urbańskiego, — obie po raz pierwszy; pierwszy akt z opery „Halka“. Na dochód p. Filomeny Kwiecińskiej.

Odpowiedzialny redaktor Adolf Rudyński.

Kurs giełdy Lwowskiej.

Table with columns: Uskutecz. sprzedaje, Kurs, przeliczają, Kurs ostatni, and sub-columns for 'płać' and 'zadają'. Rows include 'Dnia 9. marca', 'Efekta', and various bank and commodity prices.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 6. marca 1869.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.

Table with columns: Z pożyczki, procentami, and dates. Values include 70 40 and 70 50.

Table with columns: Pożyczka w srebrze 1864, Pożyczka w srebrze z 1865, Metaliki, Przech. do wyl., P. Krajów koronnych, Akcje, Listy zastawne, Obligacje z prawem pierwszeństwa.

Table with columns: Kolej galic. Karola Ludwika, 5. Losy, Inst. kred. dla handlu, Tow. zeg. par. na Dunaju, Poz. Trye, Pożyczka miasta Budy, Esterhazego, Salma, Palfigo, Clarego, St. Genois, Windischgrätz, Waldsteina, Keglevicha, Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa.

Weksele.

(Na 3 miesiące.)

Table with columns: Amsterdam, Augsburg, Berlin, Frankfurt, Hamburg, Londyn, Paryż.

Kurs złoty.

Table with columns: Dukaty ces. men., detto pełnej wagi, Korona, 20frankówka, Rosyjski imperyal, Talar szwajcarski, Srebro.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 9. marca

Table with columns: Jednolity dług państwa w banknotach, Losy z 1860 roku, Akcje banku wiedeńskiego, Londyn, Srebro, Dukaty pojedynczy.

DZIENNIK URZĘDOWY.

(533) E d y k t. (3)

Nr. 1930. Ces. król. sąd krajowy Krakowski wiadomo czyni, iż w celu zaspokojenia przyznanej wyrokiem z dnia 19. sierpnia 1867 do l. 14583 Janowi Kudasiwiczowi sumy 1000 zlr. z procentem 5% od 5. kwietnia 1866 i kosztami 72 zlr. 59 kr., tudzież na zaspokojenie przyznanej Florentynie Rausch

sumy 1000 zlr. z pn. dozwala na egzekucyjną publiczną sprzedaż realności Nr. 92 Dz. IV. (27. Gm. VII.) Piasek w Krakowie według ks. gł. Gm. VII. Piasek vol. nov. 4, pag. 513 n. 9. haer. Floryana i Ludwiki z Radeckich Gadomskiej własnej, która to sprzedaż w jednym terminie, t. j. dnia 1. kwietnia 1869 o godzinie 10tej rano w e. k. sądzie krajowym w Krakowie pod warunkami, rezolucją z dnia 19. paździer-

nika 1868 do L. 17390 objętymi, w Gazecie Lwowskiej z dnia 27., 28. i 30. listopada 1868 Nr. 274, 275 i 276 ogłoszonemi, z tą jedynie zmianą się odbędzie, że na powyższym terminie wspomniana realność także niżej ceny wywołania sprzedaną będzie.

Kraków, dnia 15. lutego 1869.

